

Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga

Samlad delredovisning av
regeringsuppdrag S2023/01303

Förord

E-hälsomyndigheten har tillsammans med Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) och Kulturrådet fått i uppdrag av regeringen att förbereda för och ta fram ett förslag till en digital tjänst samt förbereda för införandet av ett fritidskort som riktar sig till barn och unga. I syfte att skapa jämlika förutsättningar för barn och unga att delta i aktiviteter samt öka tillgången till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Tjänsten riktar sig särskilt till barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll som genom ett fritidskort får utökade möjligheter till att delta i fritidsaktiviteter. Därtill har Riksidrottsförbundet och Svenskt Friluftsliv medverkat med underlag.

E-hälsomyndigheten ska senast den 15 januari lämna en samlad delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Av den samlade delredovisningen ska framgå förslag på tidpunkt för införandet av fritidskortet och hur det ska kommuniceras. Även kostnader för lansering, kommunikation och förvaltning av fritidskortet under 2023–2026 ska anges gällande Försäkringskassan, MUCF, Folkhälsomyndigheten och Statens kulturråd. Därtill ska behov av medel till eventuellt medverkande utförarorganisationer redovisas och bedömas för 2024–2026.

Vi vill rikta ett särskilt tack för det goda samarbetet med samtliga aktörer i framställandet av den samlade delredovisningen Uppdrag att förbereda och införa fritidskort för barn och unga.

I arbetet med denna rapport har bland andra projektledare Gabriella Lundin, projektledare Angelica Hedberg, verksamhetsarkitekt Henrik Nilsson, lösningsarkitekt Jens Fridsén, kravanalytiker Adam Sears och kravanalytiker Petter Wygler, UX-research Amadeus Holst och UX-research Linus Ersson, utredare Jennie Nord Lindzter samt konsult Åsa Wallin deltagit.

Beslut om den här rapporten har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf, verksamhetsarkitekt Henrik Nilsson och kravanalytiker Adam Sears har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Peter Alvinsson och enhetschef Lena Persson deltagit.

Gunilla Nordlöf

Generaldirektör

Sammanfattning

I denna rapport presenteras kostnadsuppskattningar från samtliga ingående myndigheter. Myndigheterna uppskattar sina kostnader för utveckling, lansering, kommunikation och förvaltning av Fritidskortet till cirka 118 miljoner 2024, 70 miljoner 2025 och 51 miljoner 2026. E-hälsomyndighetens tidigare uppskattning avseende kostnaderna för kontrollfunktion är inte medräknat i detta belopp eftersom den är avhängig utformningen av godkännandet av utförarorganisationer.

E-hälsomyndigheten har även inhämtat uppgifter från Riksidrottsförbundet och Svenskt Friluftsliv om kostnader för att kunna medverka i införandet av Fritidskort. Den samlade kostnadsuppskattningen är 36 miljoner 2024–2026. I dessa uppskattningar ingår bland annat stöd i framtagande av lösning och i kommunikation till utförarorganisationer.

Bedömningen är att ett Fritidskort kan införas 2025. För att det ska kunna genomföras kommer E-hälsomyndigheten tillsammans med övriga ansvariga aktörer att:

- Bygga upp eller anpassa våra verksamheter, exempelvis handläggning och användarsupport
- Utveckla en digital tjänst
- Etablera informationsförsörjning
- Kommunicera med berörda målgrupper
- Etablera ett utgångsläge för uppföljning
- Upprätta ett utförarregister¹

Det går inte att ge en heltäckande kostnadsbild av hur utförarorganisationer påverkas av införandet av Fritidskort. De kostnader som uppstår i utförarorganisationer som en följd av införandet av ett fritidskort behöver utredas mer och är avhängiga uppgifter som ännu inte har klarlagts.

¹ Regeringen, Uppdrag till Försäkringskassan att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförarregister för fritidskort för barn och unga S2024/00000 (delvis)

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning.....	2
1 Inledning	4
2 Uppdraget.....	4
3 Bakgrund.....	5
4 Kostnader för samverkande aktörer	5
4.1 Översikt kostnadsuppskattningar	5
4.2 E-hälsomyndigheten.....	7
4.3 Folkhälsomyndigheten	11
4.4 Försäkringskassan	12
4.5 Kulturrådet	14
4.6 Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor (MUCF).....	15
4.7 Riksidrottsförbundet.....	15
4.8 Svenskt Friluftsliv	16
4.9 Kostnader som inte tas upp i denna delredovisning.....	17
5 Kostnader för utförarorganisationer.....	18
6 Förslag på tidpunkt för införande av Fritidskort.....	19
6.1 Verifierade uppgifter om utförarorganisationer	20
6.2 Rättsliga förutsättningar	20
6.3 Ansvarsfördelning avseende kontroller och åtgärder.....	20
6.4 Kommunikation.....	21
6.5 Kartläggning av utgångsläge	21
6.6 Anpassningar hos utförarorganisationer.....	21
6.7 Uppbyggnad av verksamhetsförmågor.....	21
Bilagor	22

1 Inledning

Regeringen vill införa ett statligt fritidskort som ska ge barn och unga i åldrarna 8–16 år ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Satsningen ska ge fler barn och unga en meningsfull fritid i gemenskap med andra. Syftet är att motverka fysisk och psykisk ohälsa och lägga grunden för en mer jämlik hälsa i samhället. Fritidskortet ska innehålla ett värde som kan användas som betalning för fritidsaktiviteter inom till exempel idrottsrörelsen, friluftorganisationer och andra organisationer inom civilsamhället och kulturområdet. Fritidskortet kommer att betalas ut med olika belopp för att särskilt stötta barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll att ta del av fritidsaktiviteter. Barn och unga med funktionsnedsättning eller andra behov av särskilt stöd ska uppmärksammas så att Fritidskortet kommer dem till godo i lika stor utsträckning som för andra barn och unga.

2 Uppdraget

Regeringen gav den 5 april 2023 E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Kulturrådet i uppdrag att förbereda för och ta fram ett förslag till en digital tjänst och förbereda för införandet av ett Fritidskort för barn och unga.²

Regeringen beslutade den 12 oktober 2023³ om en ändring i uppdraget där det framgår att uppdragstiden förlängs för den del av uppdraget som avser den samlade delredovisningen. Denna del av uppdraget ska istället redovisas senast den 15 januari 2024.

Av den samlade delredovisningen ska framgå förslag på tidpunkt för införandet av fritidskortet och hur det ska kommuniceras. Även kostnader för lansering, kommunikation och förvaltning av fritidskortet under 2023–2026 ska anges gällande Försäkringskassan, MUCF, Folkhälsomyndigheten och Statens kulturråd. Därtill ska behov av medel till eventuellt medverkande utförarorganisationer redovisas och bedömas för 2024–2026.

I denna rapport presenterar E-hälsomyndigheten en samlad delredovisning av uppdraget. Med anledning av ändringsbeslutet den 12 oktober redovisas kostnadsuppskattningar för 2024–2026 i alla delar. Respektive organisation har tagit

² Regeringen, Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga (S2023/01303)

³ Regeringen, Ändring av uppdraget att förbereda införa ett fritidskort för barn och unga (S2023/01303)

fram underlag för den samlade delredovisningen. Dessa återfinns som bilagor till denna rapport.

3 Bakgrund

Uppdraget har delredovisats vid flera tidigare tillfällen. E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, MUCF, Kulturrådet och Riksidrottsförbundet rapporterade den 31 maj sina delrapporter.⁴

E-hälsomyndigheten redovisade den 1 november en rapport som bland annat beskrev den digitala tjänsten⁵ och den 15 december 2023 redovisade Folkhälsomyndigheten kommunikationsstrategi samt modell för uppföljning.⁶

4 Kostnader för samverkande aktörer

I avsnitt 4 presenteras kostnadsuppskattningar. Avsnitt 4.1 presenterar en sammanställning över kostnaderna för fritidskortet för 2024—2026. I följande avsnitt 4.2 – 4.8 redovisas kostnaderna för varje myndighet eller organisation mer i detalj. En redogörelse över kostnader som kommer att finnas kopplade till Fritidskortet men som inte går att uppskatta beloppsmässigt i nuläget, återfinns i avsnitt 4.9.

4.1 Översikt kostnadsuppskattningar

Kostnadsuppskattningar är framtagna av samtliga samverkande myndigheter och har även erhållits från Riksidrottsförbundet och Svenskt Friluftsliv. Kostnadsberäkningar är gjorda utifrån olika typer av kostnader beroende på aktör. Figur 1 nedan visas en översikt över områden som har, respektive inte har, kostnadsberäknats samt område där det råder osäkerhet kring kostnadernas storlek. Kostnaderna har sammanställts i tabellerna nedan. Därefter följer avsnitt för respektive aktör med en mer detaljerad beskrivning av deras uppskattade kostnader.

4 E-hälsomyndigheten, Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S 2023/0103 delredovisning av regeringsuppdraget 2023/01636.

Folkhälsomyndigheten, Folkhälsomyndighetens delredovisning av regeringsuppdrag Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga-förslag till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv kommunikationsstrategi för fritidskortet 01669-2023.

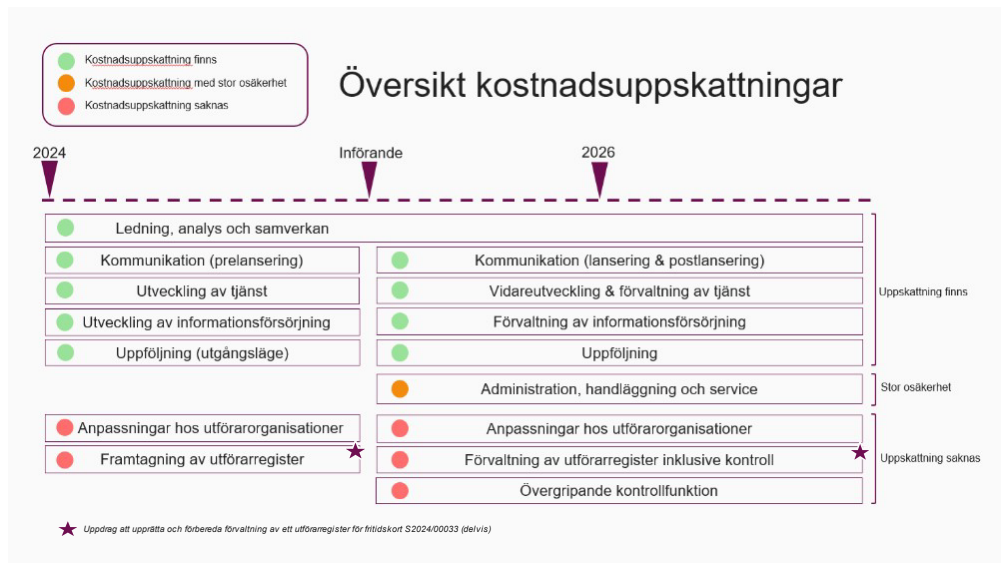
FK 2023/009406Svar på regeringsuppdrag Rapport –Delredovisning av Försäkringskassan del i uppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga.

MUCF och Kulturrådet Delrapport Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S2023/01303 (delvis).

Riksidrottsförbundet Dnr 292/23-25 Redovisning av uppdrag inom ramen för fritidskortet

5 E-hälsomyndigheten, Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S 2023/0103 Andra delredovisningen av regeringsuppdraget, 2023/01636

6 Folkhälsomyndighetens återredovisning av regeringsuppdrag "Uppdrag att ta fram en kommunikationsstrategi för fritidskortet samt ge förslag på modell för uppföljning och utvärdering avseende fritidskortets effekter på folkhälsan för barn och unga", Folkhälsomyndighetens ärendenummer 01669-2023

Figur 1 Översikt på områden där uppdraget har redovisat kostnader och områden med kostnader som inte redovisas i den samlade delredovisningen. Regeringen gav Försäkringskassan i uppdrag att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförarregister den 11 januari 2024.

Sammanställning av uppskattade kostnader för myndigheter inom uppdraget.

Uppskattad kostnad per aktör och år (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
EHM	73 430	35 470	21 760	130 660
Folkhälsomyndigheten	31 000	26 500	22 750	80 250
Försäkringskassan	7 000	1 220	220	8 440
Kulturrådet	3 000	3 000	3 000	9 000
MUCF	3 650	3 650	3 650	10 950
SUMMA	118 080	69 840	51 380	239 300

Tabell 1 Sammanställning av uppskattade kostnader för myndigheter inom uppdraget.

Angivna kostnader speglar vad respektive aktör beräknar att upparbeta under respektive år. Finansieringen av dessa är dock beroende av i vilken utsträckning kostnaderna avser upparbetning av anläggningstillgång som ska lånefinansieras och skrivs av flera år efter driftstart, eller om de avser poster som ska utgöra direktkostnad för respektive år och finansieras med årliga bidrag. Det är i dagsläget

inte möjligt att precisera detta, då kostnaderna är beroende av flera aspekter som måste utredas vidare och när i tiden utvecklingsarbetet kan påbörjas.

Sammanställning av uppskattade kostnader för Riksidrottsförbundet och Svenskt Friluftsliv.

Uppskattad kostnad per aktör och år (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Riksidrottsförbundet	5 000	9 000	9 000	23 000
Svenskt Friluftsliv	6 000	6 000	1 000	13 000
Summa uppskattade kostnader	11 000	15 000	10 000	36 000

Tabell 2 Sammanställning av uppskattade kostnader för Riksidrottsförbundet och Svenskt Friluftsliv.

4.2 E-hälsomyndigheten

E-hälsomyndighetens uppskattade kostnader består av uppdragskostnader som inkluderar analys, samordning, samverkan och ledning för framtagande av Fritidskortet samt utvecklings- och förvaltningskostnader. Kostnader finns även med för att anpassa myndighetens nuvarande ekonomisystem för förmedling av betalningar för att även fungera för utbetalningar genom lösningen för Fritidskortet. Utöver ovanstående kostnader, tillkommer även kostnader för handläggning, service, administration och kontroll. Här hänvisar E-hälsomyndigheten till tidigare delrapportering⁷, där mellan 20–100 årsarbetskrafter uppskattades. För mer information se kapitel 4.9 och tabell 3.

Utveckling digital tjänst för fritidskort

Utvecklingskostnaderna för den digitala tjänsten omfattar design, utveckling och test av fritidskortstjänsten. I Folkhälsomyndighetens kommunikationsstrategi ingår en informationswebb om Fritidskortet. Informationswebben kommer innehålla information om Fritidskortet, som tjänstens olika målgrupper behöver. Eftersom E-hälsomyndigheten bygger och integrerar informationswebben med den digitala tjänsten ingår kostnaden för den i utvecklingskostnaderna.

E-hälsomyndigheten ser att tjänsten för fritidskort behöver utvecklas med stegvisa leveranser vilket ger förutsättningar till en mer flexibel process och bättre hantering av föränderliga krav. Därigenom minskar risken för felaktiga investeringar och fördröjning av lanseringstidpunkt. Utvecklingskostnader kommer därför att uppstå

⁷ E-hälsomyndigheten Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S 2023/0103 Andra delredovisningen av regeringsuppdraget, 2023/01636

för alla åren 2024–2026. Den första versionen av den digitala tjänsten kommer omfatta all grundläggande funktionalitet som behövs för att Fritidskortet ska kunna lanseras. Ett exempel på en senare leverans skulle kunna vara vidareutveckling av tekniska gränssnitt (API: er) för att möjliggöra integrationer med de systemlösningar som används av utförarorganisationer idag. När tjänsten väl är lanserad kommer E-hälsomyndigheten att på olika sätt samla in data om användning. Med utgångspunkt från dessa data kan kontinuerliga förbättringar göras. De barn som ingår i målgruppen för Fritidskortet har olika behov och förutsättningar, vilket kommer att ställa höga krav på anpassningen av de tekniska lösningarna och på handläggningen av ärenden, något som ytterligare ökar behovet av stegvis utveckling. Kostnadsuppskattningar har gjorts mot bakgrund av ovanstående arbetssätt och därför föreslår myndigheten en finansiering som skapar förutsättning för stegvisa leveranser.

Förvaltning av digital tjänst för fritidskort samt av ekonomisystem

Förvaltningskostnaderna omfattar förvaltning och vidareutveckling av fritidskortstjänsten samt ökade driftkostnader för kommande anpassningar av ekonomisystemet inklusive transaktionskostnader för utbetalning till utförarorganisationer. Förvaltningskostnaderna omfattar även hantering och förmedling av statistik, för uppföljning och utvärdering.

I den övergripande förvaltningskostnaden finns även kostnader för drift och licenser kopplat till informationswebben. Uppskattade kostnader relaterat till den tekniska infrastrukturen för kommunikationsstrategin i form av analysverktyg, chattbot och domäner är också inkluderat.

Uppskattade kostnader E-hälsomyndigheten (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Uppdragskostnad inkl. analys, samordning, ledning	12 470	4 400	0	16 870
Anpassning av ekonomisystem, version 1.0	5 870	0	0	5 870
Utveckling digital tjänst för fritidskort version 1.0*	34 750	8 690	0	43 440
Löpande utveckling och förvaltningskostnad digital tjänst för fritidskort	20 340	17 220	16 600	54 160
Förvaltning och drift av ekonomisystem, inkl. transaktionskostnader	0	5 160	5 160	10 320
Summa uppskattade kostnader	73 430	35 470	21 760	130 660
Verksamhetsförmågor så som handläggning, service, administration och kontroll	**	20-100 ÅA	20-100 ÅA	

Tabell 3 Summa beräknade kostnader, E-hälsomyndigheten. Utöver ovanstående kostnader, tillkommer även kostnader för handläggning, service, administration och kontroll. Här hänvisar E-hälsomyndigheten till tidigare delrapportering, där mellan 20–100 årsarbetskrafter uppskattades.

*Den första versionen av den digitala tjänsten kommer omfatta all grundläggande funktionalitet som behövs för att Fritidskortet ska kunna lanseras. Kommande

versioner ingår i ”Löpande utveckling och förvaltningskostnad för Fritidskortet” och beskrivs i mer detalj i E-hälsomyndighetens avgränsade delrapport från november.⁸

**Verksamhetsförmågor kan behöva etableras redan 2024.

4.3 Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndighetens arbete med Fritidskortet innebär omfattande extern samverkan med myndigheter och organisationer, kommunikationsaktiviteter enligt förslag samt uppföljning och utvärdering av satsningen. Folkhälsomyndigheten lämnade den 15 december 2023 in en redovisning av uppdraget till Socialdepartementet.⁹ Redovisningen innefattade en övergripande del om utgångsläget för satsningen med Fritidskortet, en delrapport om förslag på kommunikationsstrategi samt en delrapport om förslag på modell för att löpande följa upp och utvärdera satsningen.

Hög kommunikativ effekt och räckvidd

I delrapporten om kommunikationsstrategi finns en detaljerad redogörelse av kostnaderna men primärt handlar det om produktion och mediaköp för breda informationsinsatser samt riktade insatser till socioekonomiskt utsatta hushåll och grupper med behov av särskilt stöd. Folkhälsomyndigheten presenterar tre kommunikationsstrategier i sin delrapport som skiljer sig i kostnad, kommunikativ effekt och räckvidd. Kostnadsintervallet för år 2024 ligger på 12 500 – 22 500 tkr. Alternativen är:

- Hög kommunikativ effekt och stor räckvidd.
- Medelhög kommunikativ effekt med viss begränsning i räckvidd.
- Lägre kommunikativ effekt och mer begränsad räckvidd.

Av de alternativ som lyfts är Folkhälsomyndighetens rekommendation att välja den kommunikationsstrategi som har hög kommunikativ effekt och räckvidd.

Uppföljning och utvärdering

I delrapporten om uppföljning och utvärdering ser Folkhälsomyndigheten att målen med fritidskortet följs upp genom en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder för att mäta effekter och följa upp processer.

Förslaget på modellen inkluderar tre delar:

- Uppföljning av faktiskt nyttjande av Fritidskortet av målgruppen
- Uppföljning med fokus på förutsättningar för en meningsfull fritid för barn genom vårdnadshavare och utförarorganisationer

⁸ E-hälsomyndigheten Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S 2023/0103 Andra delredovisningen av regeringsuppdraget, 2023/01636

⁹ Folkhälsomyndigheten, ”Uppdrag att ta fram en kommunikationsstrategi för fritidskortet samt ge förslag på modell för uppföljning och utvärdering avseende fritidskortets effekter på folkhälsan för barn och unga”, Folkhälsomyndighetens ärendenummer 01669-2023

- Utvärdering av Fritidskortets inverkan på barns förutsättningar för en meningsfull fritid och upplevelse av hälsa

Uppskattade kostnader Folkhälsomyndigheten (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Lönekostnader rörande projektledning, samordning och samverkan	2 500	2 500	2 500	7 500
Hög kommunikativ effekt och räckvidd	22 500	18 000	11 250	51 750
Kostnader kopplat till uppföljning och utvärdering	6 000	6 000	9 000	21 000
Summa beräknade kostnader	31 000	26 500	22 750	80 250

Tabell 4 Summa beräknade kostnader, Folkhälsomyndigheten

4.4 Försäkringskassan

I arbetet med att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga har Försäkringskassan haft en stödjande funktion till E-hälsomyndigheten i form av att bistå med kunskap för att motverka risken för till exempel felaktiga utbetalningar, ekonomisk brottslighet och om utbetalningssystematik. Stödet har även innefattat kompetens kring utbetalningar och handläggning av ärenden. Kostnaden för fortsatt stöd i form av kunskap och samverkan i det fortsatta arbetet bedöms till cirka 2 000 tkr för år 2024 och 1 000 tkr för år 2025.¹⁰ I Försäkringskassans ”Underlag till E-hälsomyndighetens samlade delredovisning 15 januari 2024” återfinns mer detaljerad beskrivning av kostnaderna, se bilaga 1.

Överföring av information

Försäkringskassans del i uppdraget är att förse E-hälsomyndigheten med information om ett barn eller ungdom bott i ett hushåll som mottog bostadsbidrag föregående år så att de kan fatta beslut om fritidskortets storlek. Försäkringskassan ska även förse Folkhälsomyndigheten med information så de kan följa upp effekterna av

¹⁰ Försäkringskassan har den 2023-12-29 kompletterat med kostnad om 1 000 tkr 2025 för samverkan och att bistå med kunskap.

fritidskortsreformen. I Försäkringskassans delredovisning i maj ¹¹ uppskattades kostnader för två alternativa sätt att föra över information till E-hälsomyndigheten gällande vilka barn och unga i målgruppen som bott i ett hushåll med bostadsbidrag föregående år. Det ena alternativet innebär att information tas ut och lämnas över till E-hälsomyndigheten vid ett på förhand bestämt tillfälle. Det andra alternativet innebär att informationen hämtas när den efterfrågas. Kostnaden för utveckling och införande uppgår i det första alternativet till 1 000 tkr och i det andra till 4 000 tkr. En årlig förvaltningskostnad tillkommer om 20 tkr, respektive 200 tkr. För att möjliggöra Folkhälsomyndighetens uppföljning av fritidskortet kan Försäkringskassan även behöva bistå dem med information om vilka barn i åldersspannet 8–16 år som bott i ett hushåll som mottagit bostadsbidrag under ett specifikt år. Utvecklingen för detta är likvärdig den att ta ut information om vilka barn och unga i målgruppen som bott i ett hushåll med bostadsbidrag föregående år och lämna över denna vid ett på förhand bestämt tillfälle. Kostnaden för detta ingår i de samlade kostnader som redovisas i tabell 5.

Av ovanstående två alternativ rekommenderar E-hälsomyndigheten lösningen där informationen hämtas när den efterfrågas. För en kostnadseffektiv förvaltning av den digitala tjänsten behöver automatisering tillämpas i så stor utsträckning som möjligt. Vidare påverkar principen om uppgiftsminimering också val av lösning för informationsförsörjningen. I E-hälsomyndighetens delrapport publicerad november 2023¹² föreslås exempelvis att den enskilde bör kunna välja att uppgifter om eventuellt bostadsbidrag inte hämtas. Rekommendationen från E-hälsomyndigheten är att implementera informationsförsörjning via ett tekniskt gränssnitt (API) för att möjliggöra selektiv inhämtning av uppgifter, det vill säga alternativet där informationen hämtas när den efterfrågas.

Ekonomiska förutsättningar

Försäkringskassan flaggar för en rådande situation med brist på personella och ekonomiska förutsättningar där samtliga resurser för it-utveckling redan är ianspråktaga för andra prioriterade uppgifter. Försäkringskassan lyfter att de för en överskådlig tid enbart har möjlighet att genomföra en it-utveckling kopplat till engångsuttag av information. Försäkringskassan vill betona att även detta skulle innebära undanträngningseffekter för myndigheten.

¹¹ Försäkringskassan, Rapport – Delredovisning av Försäkringskassans del i uppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga. Försäkringskassans beteckning FK 2023/009406

¹² E-hälsomyndigheten Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S 2023/0103 Andra delredovisningen av regeringsuppdraget, 2023/01636

Uppskattade kostnader Försäkringskassan (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Kostnader för samverkan och att bistå med kunskap	2 000	1 000	0	3 000
Utveckling och införande av lösning för överföring av information*	5 000	0	0	5 000
Förvaltning av lösning *		220	220	440
Summa uppskattade kostnader	7 000	1 220	220	8 440

Tabell 5 Summa uppskattade kostnader, Försäkringskassan.

*Sammanställda kostnader för båda lösningsalternativen som presenteras av försäkringskassan. Utöver E-hälsomyndighetens rekommendation om val av lösning, anses det andra alternativet behövas oavsett i syfte att kunna skapa underlag till Folkhälsomyndighetens arbete med uppföljning.

4.5 Kulturrådet

Myndigheten har redovisat projektkostnader kopplade till deltagande, analys, ledning, samverkan, kommunikation och utveckling. Se tabell 6 nedan.

Uppskattade kostnader Kulturrådet (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Förberedande och deltagande i arbetet med fritidskort	3 000	3 000	3 000	9 000
Summa uppskattade kostnader	3 000	3 000	3 000	9 000

Tabell 6 Summa uppskattade kostnader, Kulturrådet

Kulturrådet framhåller att det kan finnas skäl till att revidera kostnadsberäkningarna när myndighetens uppdrag och ansvar specificerats ytterligare, liksom när det är

klarlagt hur ett utförrregister och en kontrollfunktion ska införas. I bilaga 2 detaljeras kostnaderna mer. Där lyfts också förslag som handlar om godkännandekriterier, kontroller etcetera för att finnas i ett utförrregister vilket är något som bör arbetas vidare med i uppdraget till Försäkringskassan att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförrregister för fritidskort för barn och unga.

4.6 Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor (MUCF)

MUCF har redovisat uppskattningar av grundkostnader vad gäller projektledning, it-stöd, juridiskt stöd, fortsatt samverkan inom uppdraget samt lyfter fram civilsamhällesperspektivet och att myndigheten kan ta en aktiv roll i utformandet av kommunikationsinsatser samt kunskap om kontroll och handläggning av statsbidrag.

Uppskattade kostnader MUCF (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Grundkostnader för deltagande i fritidskortet	3 650	3650	3650	10 950
SUMMA	3 650	3 650	3 650	10 950

Tabell 7 Summa uppskattade kostnader, MUCF

I bilaga 3 detaljeras kostnaderna mer. Där lyfts också bland annat förslag på kriterier som föreslås gälla för att en utförrorganisation ska få omfattas av fritidskortet, vilket är något som bör arbetas vidare med i uppdraget till Försäkringskassan att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförrregister för fritidskort för barn och unga.

4.7 Riksidrottsförbundet

Riksidrottsförbundet (RF) lyfter att de kan vara ett naturligt nav mellan E-hälsomyndigheten och de drygt 10 000 idrottsföreningar som kan komma att omfattas av Fritidskortet. RF lyfter även att det kommer att behövas olika koordinerande och kanske utvecklande insatser för att minska administrationen för föreningarna till exempel för hur digitalt informationsutbyte ska ske med de system som idrottsföreningar och många andra föreningar använder för sin verksamhet och ekonomi. RF behöver vidare delta i det fortsatta arbetet med att implementera Fritidskortet, i bedömningen av vilka kriterier som ska gälla samt bidra till uppföljningen av Fritidskortet där exempelvis data från idrotten kommer behöva nyttjas för att kunna påvisa effekter och även bidra till analysarbetet.

RF ser också att det behövs stöd i form av utbildning till de olika idrottsföreningarna. RF menar också att det behövs kommunikation till idrottsföreningar och barn, ungdomar och dess målsmän för att Fritidskortet ska bli känt och nyttjat. Här kan man genom sina kanaler direkt till föreningar, och via specialidrottsförbund nå en stor del av målgruppen som är tänkt för fritidskortet.

Riksidrottsförbundet har inkommit med uppskattade kostnader.¹³ De uppskattade kostnader RF bedömer behövs finns i tabell 8.

Uppskattade kostnader Riksidrottsförbundet (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Deltagande i projektet för framtagande av lösning för fritidskortet	2 000	1 000	1 000	4 000
Utbildning och stöd till föreningar	2 000	7 000	7 000	16 000
Kommunikation	1 000	1 000	1 000	3 000
Summa uppskattade kostnader	5 000	9 000	9 000	23 000

Tabell 8 Summa uppskattade kostnader, Riksidrottsförbundet

4.8 Svenskt Friluftsliv

Svenskt Friluftsliv har inkommit med uppskattade kostnader för arbete med implementering och administrativt stöd och utveckling av it-plattform för rapportering och uppföljning.¹⁴ De lyfter att de behöver lägga resurser på att stötta organisationerna, främst administrativt. Detta kräver mer resurser än vad Svenskt Friluftsliv estimerat år 2023 för att arbeta med framtagandet av Fritidskortet.

Identifierade kostnader ligger främst i fortsatt projektledning, kommunikationsinsatser samt framtagande av en it-plattform för rapportering och uppföljning av Fritidskortet, likt Riksidrottsförbundets system, IdrottOnline.

¹³ Riksidrottsförbundets skrivelse inkom den 20 december 2023, 2023/01636

¹⁴ Svenskt Friluftslivs ankom med dokumentet Medskick kring omställningsstöd för friluftslivorganisationer vid införande av fritidskortet den 29 december 2023 till E-hälsomyndigheten, 2023/01636

Uppskattade kostnader Svenskt Friluftsliv (tkr)	2024	2025	2026	Totalt
Arbete med implementering och administrativt stöd	1 000	1 000	1 000	3 000
Utveckling av IT-plattform för rapportering och uppföljning	5 000	5 000	0	10 000
Summa uppskattade kostnader	6 000	6 000	1 000	13 000

Tabell 9 Summa uppskattade kostnader, Svenskt Friluftsliv

4.9 Kostnader som inte tas upp i denna delredovisning

Kostnader för Fritidskortets kontrollfunktion

Granskning av uppgifter inför registrering i ett utförarregister är en viktig del för att minska risken för exempelvis felaktiga utbetalningar, men en övergripande kontrollfunktion kommer att behöva omfatta flera delar. Fritidskortets kontrollfunktion behöver kunna hantera en övergripande process som bland annat omfattar att definiera fel, framtagning av kontrollplan, utförande av kontroller samt genomförande av åtgärder. Kontrollfunktionen behöver även kunna agera på signaler och underrättelser. Kontroller kan innebära att enskilda ärenden granskas men också att större mängder data analyseras i syfte att upptäcka mönster. Beroende på utfallet kan en kontroll resultera i en åtgärd, exempelvis att utbetalningar till en viss utförarorganisation stoppas.

Eftersom flera olika aktörer är involverade i uppdraget är det viktigt att fastställa vilken aktör som ansvarar för vilken kontroll och i de fall en åtgärd behöver vidtas på grund av en kontroll, behöver det fastställas vilken aktör som ansvarar att verkställa åtgärden. I tidigare delredovisning november 2023¹⁵ konstaterar E-hälsomyndigheten att en stor del av de kontroller som kommer att behöva göras i förhållande till Fritidskortet avser kontroller som kan hänföras till utförarorganisationerna. Försäkringskassan kommer att ha en central roll då myndigheten tilldelats uppdrag att upprätta och förbereda förvaltningen av ett

¹⁵ E-hälsomyndighetens Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga - Andra delredovisningen av regeringsuppdraget S 2023/0103

utförrarregister för fritidskort för barn och unga¹⁶. Mot bakgrund av att Försäkringskassans uppdrag beslutades den 11 januari 2024 har det inte varit möjligt att utforma en lämplig ansvarsfördelning för kontrollfunktionen. Först när en sådan ansvarsfördelning tagits fram blir det möjligt att uppskatta kostnader för en övergripande kontrollfunktion. Den preliminära kostnadsuppskattningen redovisad i tidigare delredovisning, där mellan 20 till 100 årsarbetskrafter redovisades, är förknippad med stor osäkerhet.

Kostnader för utveckling och förvaltning av en källa för utförrarorganisationer

Ett utförrarregister med verifierade uppgifter om utförrarorganisationer är en central komponent som krävs för att kunna införa Fritidskortet. Mot bakgrund av att Försäkringskassan tilldelats uppdrag att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförrarregister för fritidskort för barn och unga¹⁷ presenteras ingen kostnadsuppskattning i aktuell rapport.

5 Kostnader för utförrarorganisationer

Det finns ett stort antal utförrarorganisationer som erbjuder barn och ungdomar olika typer av fritidsaktiviteter, som fritidskortet är tänkt att kunna nyttjas för. E-hälsomyndigheten har tagit stöd av de samverkande aktörerna MUCF, Kulturrådet, Riksidrottsförbundet och Svenskt Friluftsliv för att få insikter i vilka kostnader som kan komma att uppstå för utförrarorganisationerna.

Kommunerna ansvarar för och erbjuder många fritidsaktiviteter och räknas som en utförrarorganisation. Kostnadsuppskattningar för kommunerna är inte inkluderat i denna delredovisning.

Både Riksidrottsförbundet och Svensk Friluftsliv framför ökad administration på grund av den föreslagna lösningen för föreningar samt risken att systemet för Fritidskortet blir kostnadsdrivande för ideella föreningar när fakturor kan behöva hanteras på ett nytt sätt. Det kan handla om både stöd för omställning av organisation och stöd för utveckling av de administrativa föreningssystemen som idag används. Svenskt Friluftsliv har som exempel gjort en bedömning att ett stöd till de organisationer som idag uppbär organisations- eller verksamhetsstöd från dem skulle behöva uppgå om 12 000 tkr årligen.¹⁸

De kostnader som uppstår i utförrarorganisationer som en följd av införandet av ett fritidskort behöver utredas mer och är avhängiga uppgifter som ännu inte har klarlagts. Exempel på sådana uppgifter är avsaknad av utförrarregister, kriterier för att

¹⁶ Regeringen Uppdrag till Försäkringskassan att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförrarregister för fritidskort för barn och unga S2024/00000 (delvis)

¹⁷ Regeringen Uppdrag till Försäkringskassan att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförrarregister för fritidskort för barn och unga S2024/00000 (delvis)

¹⁸ Svenskt Friluftslivs medskick kring omställningsstöd för friluftsansorganisationer vid införande av fritidskortet.pdf

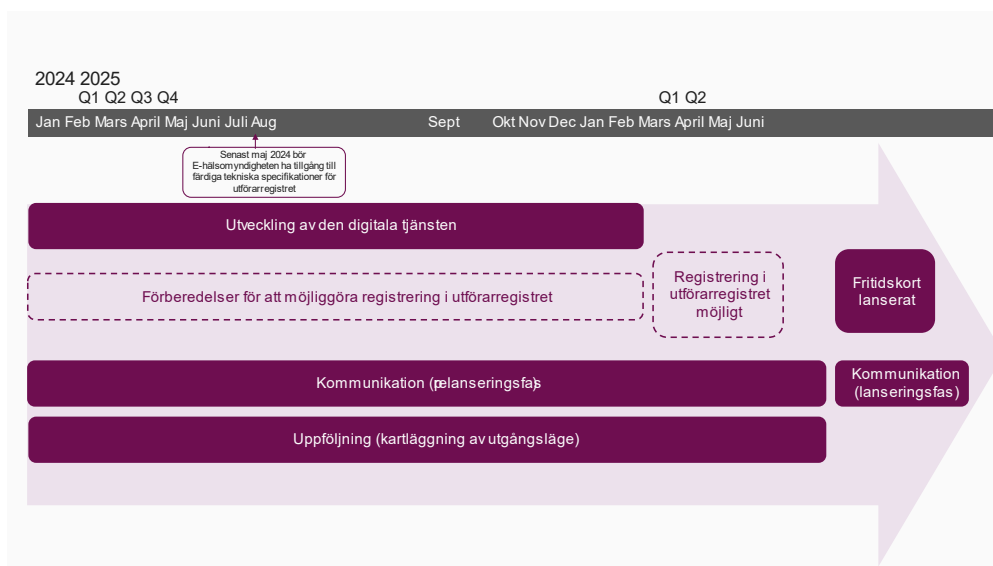
omfattas av fritidskortet samt utformningen av olika kontrollfunktioner. Sannolikt blir kostnaderna olika stora beroende på typ av organisation, storlek, om det finns administrativa digitala verktyg idag som ska anpassas till fritidskortet etcetera.

Av denna anledning går det inte att få en heltäckande kostnadsbild av hur utförarorganisationerna påverkas åren 2024–2026.

6 Förslag på tidpunkt för införande av Fritidskort

E-hälsomyndigheten bedömer att Fritidskortet bör kunna införas under 2025, Myndigheten har tidigare lämnat uppskattning av tidsåtgång för utveckling av den digitala tjänsten.¹⁹ Utveckling av en första version av tjänsten med grundläggande funktionalitet beräknas ta omkring nio månader. Teknisk utveckling av den digitala tjänsten kan påbörjas första kvartalet, år 2024.

Utöver den tekniska utvecklingen finns ett flertal huvudsakliga faktorer som avgör möjlig tidpunkt för införande av fritidskortet. Dessa presenteras nedan.

Figur 2 Tidplan för implementering av Fritidskortet

¹⁹ E-hälsomyndighetens Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga S 2023/0103 Andra delredovisningen av regeringsuppdraget, 2023/01636

6.1 Verifierade uppgifter om utförarorganisationer

Försäkringskassan har tilldelats uppdraget att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförarregister för fritidskort för barn och unga.²⁰ E-hälsomyndigheten kommer att samarbeta med Försäkringskassan vid uppbyggnaden av utförarregistret. För ett införande av fritidskortet enligt plan bör tekniska specifikationer för utförarregistret vara färdigställda senast maj 2024.

För att säkra en bred användning av fritidskortet är det viktigt att registret omfattar en stor andel av de utförarorganisationer som tillhandahåller godkända fritidsaktiviteter. Tekniska och rättsliga förutsättningar för att hämta och använda relevanta uppgifter till den digitala tjänsten behöver finnas på plats innan lansering av fritidskortet.

6.2 Rättsliga förutsättningar

Enligt uppdraget²¹ att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga ska Regeringskansliet (Socialdepartementet) tillhandahålla kriterier som avgör vilka barn och unga som ska få ta del av fritidskortet. Regeringen har i uppdraget beskrivit att fritidskortet ska differentieras beloppsmässigt och att barn och ungdomar i socioekonomiskt utsatta hushåll ska få ta del av ett högre belopp. Enligt uppdraget bedöms det som lämpligt att målgruppen baseras på barn och unga i hushåll som har mottagit bostadsbidrag. Dialoger om kriterierna har förts mellan myndigheterna i uppdraget och Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Försäkringskassans utgångspunkt i arbetet har varit att det enbart är aktuellt att lämna information om ett barn funnits i ett hushåll som mottagit bostadsbidrag någon gång under föregående år. Detta oberoende av om barnet räknats som hemmavarande, växelvis boende eller umgängesbarn. Utifrån informationen kommer det inte vara möjligt att utläsa vem i hushållet som mottagit bostadsbidraget. Försäkringskassan har även tolkat dialogerna med uppdragsgivaren på så sätt att det inte är aktuellt att korrigera redan överförd information om en situation där återkrav skulle uppstå i bostadsbidraget. Se mer information i bilaga 1.

6.3 Ansvarsfördelning avseende kontroller och åtgärder

Överenskommen ansvarsfördelning för en kontrollfunktion behöver finnas på plats innan lansering. E-hälsomyndigheten kommer att samverka med lämpliga aktörer

²⁰ Regeringen Uppdrag till Försäkringskassan att upprätta och förbereda förvaltningen av ett utförarregister för fritidskort för barn och unga S2024/00000 (delvis)

²¹ Regeringen, Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga (S2023/01303)

inklusive Försäkringskassan i uppbyggnaden av den övergripande kontrollfunktionen.

6.4 Kommunikation

Inför lansering av Fritidskortet behöver kommunikationsmålen för prelaneringsfasen vara uppfyllda vilket också lyfts av Folkhälsomyndigheten i deras redovisning²². Såväl vårdnadshavare som utförarorganisationer behöver känna till hur tjänsten och regelverken är utformade.

6.5 Kartläggning av utgångsläge

För att möjliggöra uppföljning av Fritidskortet behöver det genomföras en kartläggning av utgångsläget. Insamlingen av data genomförs före lansering i enlighet med Folkhälsomyndighetens tidigare redovisning.²³

6.6 Anpassningar hos utförarorganisationer

För att kunna hantera utbetalningar från Fritidskortet behöver godkända utförarorganisationer anpassa processer och it-system. E-hälsomyndigheten ser att den här typen av anpassningar behöver kommuniceras tydligt med utförarorganisationerna och anpassningarna behöver göras innan lansering av Fritidskortet.

6.7 Uppbyggnad av verksamhetsförmågor

Fritidskortet kommer att medföra administrativa arbetsuppgifter i form av handläggning och service. Omfattningen av det manuella arbetet är beroende av många faktorer. E-hälsomyndigheten har tidigare redovisat ett antal kostnadsuppskattningar.²⁴ Inför lansering behöver administrativa verksamhetsförmågor såsom handläggning och användarsupport vara rätt dimensionerande.

²² Folkhälsomyndigheten Delrapport förslag på kommunikationsstrategi.pdf

²³ Folkhälsomyndighetens återredovisning av regeringsuppdrag "Uppdrag att ta fram en kommunikationsstrategi för fritidskortet samt ge förslag på modell för uppföljning och utvärdering avseende fritidskortets effekter på folkhälsan för barn och unga", Folkhälsomyndighetens ärendenummer 01669-2023

²⁴ E-hälsomyndigheten Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga Delredovisning av regeringsuppdraget S2023/01303

Bilagor

Försäkringskassan

1. Underlag till EHM:s samlade delredovisning 15 januari 2024

Kulturrådet

2. Kulturrådets promemoria inför E-hälsomyndighetens samlade delredovisning 15 januari 2024

Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor, MUCF

3. MUCF:s roll i fritidskortet, Promemoria till delredovisning